Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0439/2016

5.4.2016

FORSLAG TIL BESLUTNING

jf. forretningsordenens artikel 106, stk. 2 og 3, og stk. 4, litra c)

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om fornyelse af godkendelsen af aktivstoffet glyphosat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ændring af bilaget til gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011
(D044281-01 – 2016/2624(RPS))

Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed

Ordførere: Pavel Poc, Kateřina Konečná, Bas Eickhout, Piernicola Pedicini, Mark Demesmaeker, Sirpa Pietikäinen, Frédérique Ries

B8-0439/2016

Europa-Parlamentets beslutning om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om fornyelse af godkendelsen af aktivstoffet glyphosat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ændring af bilaget til gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011
(D044281-01 – 2016/2624(RPS))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om fornyelse af godkendelsen aktivstoffet glyphosat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ændring af bilaget til gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (D044281-01),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF[1], særlig artikel 20, stk. 1,

– der henviser til artikel 11 og 13 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser[2],

– der henviser til artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed[3],

– der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed,

– der henviser til forretningsordenens artikel 106, stk. 2 og 3, og stk. 4, litra c),

A. der henviser til, at det systemiske herbicid glyphosat for øjeblikket har den højeste produktionsmængde på verdensplan blandt alle herbicider; der henviser til, at den globale anvendelse er steget dramatisk med en faktor på 260 i de sidste 40 år (fra 3 200 ton i 1974 til 825 000 ton i 2014)[4];

B. der henviser til, at glyphosat er et ikke-selektivt herbicid, som udrydder alle former for græs; der henviser til, at det fungerer ved at gribe forstyrrende ind i den såkaldte shikimateproces, en proces som også findes i alger, bakterier og svampe; der henviser til, at subletale eksponeringer af E.coli og *Salmonella enterica* serovar typhimurium i kommercielle glyphosatblandinger har vist sig at medføre en ændret reaktion på

[1] EUT L 309 af 24.11 2009, s. 1.
[2] EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.
[3] EFT L 31 af 1.2 2002, s. 1.
[4] http://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0070-0

antibiotika;

C. der henviser til, at 76 % af glyphosat på verdensplan anvendes i landbruget; der henviser til, at det også i vid udstrækning anvendes i skovbrug, byområder og haver;

D. der henviser til, at der er konstateret glyphosat og/eller restkoncentrationer heraf i vand, jord, fødevarer og drikkevarer samt i ikke-spiselige produkter såvel som i det menneskelige legeme (f.eks. i urin og modermælk);

E. der henviser til, at den almindelige befolkning først og fremmest eksponeres ved ophold i nærheden af sprøjtede områder, via privat brug og via kosten; der henviser til, at eksponeringen for glyphosat er stigende på grund af den dramatiske stigning i den samlede mængde af glyphosat, der anvendes; der henviser til, at virkningen af glyphosat for menneskers sundhed ikke må undervurderes;

F. der henviser til, at et aktivstof ifølge forordning (EF) nr. 1107/2009 kun kan godkendes, hvis det ikke er eller ikke skal klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 1A eller 1B i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre menneskers eksponering for aktivstoffet er ubetydelig, eller der er en alvorlig fare for plantesundheden, der ikke kan standses med andre tilgængelige midler;

G. der henviser til, at Det Internationale Kræftforskningscenter (IARC) i marts 2015 klassificerede glyphosat som "sandsynligvis kræftfremkaldende hos mennesker" (gruppe 2A) på grundlag af "begrænsede beviser" for kræft hos mennesker (fra tilfælde af faktiske eksponeringer i den virkelige verden), "tilstrækkelige beviser" for kræft hos laboratoriedyr (fra undersøgelser med "ren" glyphosat) og "solid dokumentation" for mekanistisk information vedrørende kræftfremkaldende virkninger (for genotoksicitet og oxidativt stress) for både "ren" glyphosat og glyphosatblandinger;

H. der henviser til, at de kriterier, der blev anvendt af IARC for gruppe 2A, svarer til dem for kategori 1B i forordning (EF) nr. 1272/2008;

I. der ikke desto mindre henviser til, at Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) i november 2015 afsluttede et peer review af glyphosat og konkluderede, at "glyphosat næppe vil indebære en risiko for, at stoffet er kræftfremkaldende hos mennesker, og at dokumentationen ikke underbygger klassificering med hensyn til stoffets kræftfremkaldende virkninger i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008";

J. der henviser til, at der i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU).../... af XXX om fornyelse af godkendelsen aktivstoffet glyphosat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ændring af bilaget til gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (i det følgende benævnt "udkastet til gennemførelsesforordning") foreslås, at glyphosat tillades indtil den 30. juni 2031, dvs. i den længst mulige periode til enhver anvendelse uden nogen form for restriktioner (undtagen for én ud af over 500 hjælpestoffer) uden nogen retligt bindende betingelser for dets anvendelse og kun med forbehold af bekræftende oplysninger om hormonforstyrrende egenskaber;

K. der henviser til, at det erklærede formål med forordning (EF) nr. 1107/2009 er "gennem en harmonisering af bestemmelserne for markedsføring af plantebeskyttelsesmidler at

sikre et højt beskyttelsesniveau for både menneskers og dyrs sundhed og miljøet og forbedre det indre markeds funktion samtidig med, at landbrugsproduktionen forbedres";

L. der henviser til, at det fremgår af ordlyden i forordning (EF) nr. 1107/2009, at dens bestemmelser "understøttes af forsigtighedsprincippet med henblik på at sikre, at aktivstoffer eller produkter, der markedsføres, ikke er til skade for menneskers sundhed eller for miljøet"; der henviser til, at det af ordlyden endvidere fremgår, at "medlemsstaterne navnlig ikke skal afholdes fra at anvende forsigtighedsprincippet i tilfælde af videnskabelig usikkerhed omkring de risici for menneskers og dyrs sundhed og miljøet, som en godkendelse af plantebeskyttelsesmidler ville kunne foranledige på deres territorium";

M. der henviser til, at i henhold til artikel 13, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1107/2009 skal enhver afgørelse om godkendelse/afvisning af godkendelse/betinget godkendelse af et aktivstof være baseret på Kommissionens reviderede vurderingsrapport og "andre forhold af relevans for den pågældende sag samt forsigtighedsprincippet, når betingelserne i artikel 7, stk. 1, i forordning (EF) nr. 178/2002 er til stede";

N. der henviser til, at det artikel 7, stk. 1, i forordning (EF) nr. 178/2002 fastsættes, at "i de særlige tilfælde, hvor det på baggrund af en vurdering af eksisterende oplysninger påvises, at der er mulighed for skadelige virkninger for sundheden, men hvor der stadig er videnskabelig usikkerhed, kan der vedtages sådanne midlertidige risikostyringsforanstaltninger, som er nødvendige for at sikre det høje sundhedsbeskyttelsesniveau, som Fællesskabet ønsker, medens det afventes, at der fremskaffes yderligere videnskabelige oplysninger med henblik på en mere fuldstændig risikovurdering";

O. der henviser til, at betingelserne for anvendelse af forsigtighedsprincippet som fastsat i forordning (EF) nr. 178/2002 klart er opfyldt i lyset af den igangværende kontrovers om glyphosats kræftfremkaldende egenskaber;

P. der henviser til, at den maksimale periode for fornyelse af godkendelsen for aktivstoffer i henhold til artikel 14, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1107/2009 er 15 år; der henviser til, at godkendelsesperioden af hensyn til sikkerheden bør stå i forhold til de potentielle risici, der er forbundet med anvendelsen af disse stoffer, og at der i forbindelse med enhver beslutning om fornyelse af en godkendelse bør tages hensyn til de erfaringer, der er gjort i praksis med anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler indeholdende de pågældende stoffer, samt til den videnskabelige og teknologiske udvikling;

Q. der henviser til, at Den Europæiske Ombudsmand i hendes afgørelse i sag 12/2013/MDC af 18. februar 2016 om Europa-Kommissionens praksis med hensyn til godkendelse og markedsføring af plantebeskyttelsesmidler (pesticider) opfordrede Kommissionen til at tage sin tilgang til udformningen og gennemførelsen af risikobegrænsende foranstaltninger (betingelser og begrænsninger) op til fornyet overvejelse med henblik på at indføre yderligere krav for at sikre, at Kommissionen ikke unddrager sig sit ansvar for at sikre effektiv beskyttelse af menneskers sundhed, dyrs sundhed og miljøet ved at give medlemsstaterne næsten ubegrænset beføjelser for så vidt angår fastlæggelsen af de risikobegrænsende foranstaltninger for potentielt farlige stoffer, eftersom standardformuleringer er meget generelle, og der kan sættes

spørgsmålstegn ved, om de juridisk set overhovedet kan anses for at stille krav om risikobegrænsende foranstaltninger;

R. der henviser til, at udkastet til gennemførelsesforordning imidlertid ikke indeholder nogen retligt bindende risikobegrænsende foranstaltninger, til trods for der er blevet konstateret en høj risiko på lang sigt ved næsten alle anvendelser af glyphosat for ikke-målhvirveldyr, der lever på land, herunder pattedyr og fugle; der henviser til, at anvendelse af det ikke-selektive herbicid glyphosat ikke alene udrydder uønsket ukrudt, men alle planter samt alger, bakterier og svampe og dermed har en uacceptabel indvirkning på biodiversiteten og økosystemet; der henviser til, at glyphosat dermed ikke overholder bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1107/2009, artikel 4, stk. 3, litra e), nr. iii);

S. der henviser til, at adskillige medlemsstater allerede har truffet forholdsregler for at beskytte folkesundheden og miljøet; der henviser til, at der bør fastsættes klare og retligt bindende betingelser for dets anvendelse på EU-plan, hvis der skal opnås samme beskyttelsesniveau i alle medlemsstater i forbindelse med godkendelse af et aktivstof;

T. der henviser til, at EFSA efter anmodning fra Kommissionen i sin vurdering tog hensyn til rapporten fra af Det Internationale Kræftforskningscenter (IARC), hvori glyphosat klassificeredes som sandsynligvis kræftfremkaldende hos mennesker; der henviser til, at EFSA's evaluering var baseret på omfattende dokumentation, herunder en række undersøgelser, som ikke var vurderet af IARC, og at dette ifølge EFSA er en af årsagerne til, at der blev nået frem til forskellige konklusioner;

U. der henviser til, at chefen for EFSA's pesticidkontor, der stod for vurderingen, beskrev visse undersøgelser, som ikke blev vurderet af IARC, som "vigtige" og "afgørende"; der henviser til, at EFSA hidtil har nægtet at offentliggøre disse undersøgelser, idet ansøgerne har hævdet, at en udbredelse ville skade deres forretningsmæssige interesser; der henviser til, at manglende offentliggørelse af undersøgelser gør det umuligt at foretage uafhængig videnskabelig kontrol; der henviser til, at EFSA ikke forelagde kontrollerbar dokumentation for, at en udbredelse ville være til skade for industrien i henhold til dens retlige forpligtelse i overensstemmelse med artikel 63 i forordning (EF) nr. 1107/2009;

V. der henviser til, at i henhold til artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter[1] afslår institutionerne at give aktindsigt i et dokument, hvis udbredelse ville være til skade for beskyttelsen af forretningsmæssige interesser, medmindre der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af dokumentet; der henviser til, at der i lyset af den igangværende strid mellem IARC og EFSA om et så offentligt relevant spørgsmål som kræft og den globale relevans af afgørelsen om fornyet godkendelse/betinget fornyet godkendelse eller ikke fornyet godkendelse af glyphosat er en klart mere tungtvejende interesse i udbredelsen af disse undersøgelser;

W. der henviser til, at der ikke kun er alvorlig bekymring over glyphosats kræftfremkaldende virkninger, men også tvivl om den mulige virkning i forhold til dets

[1] EFT L 145 af 31.5 2001, s. 43.

hormonforstyrrende egenskaber; der henviser til, at da glyphosatbaserede blandinger har vist sig at have hormonforstyrrende stoffer i humane cellelinjer og i mangel af passende videnskabelige horisontale kriterier, kan en hormonforstyrrende virkning ikke udelukkes;

X. der henviser til, at den rapporterende medlemsstat i juli 2015 oplyste, at den agter at forelægge Det Europæiske Kemikalieagentur et dossier vedrørende den harmoniserede klassificering af glyphosat i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, som er den relevante videnskabelige myndighed med hensyn til harmoniseret klassificering af kemiske stoffer; der henviser til, at ansøgningen var forventet ved udgangen af marts 2016; der henviser til, at beslutningsprocessen forventes at tage 18 måneder;

Y. der henviser til, at afstemningen om udkastet til gennemførelsesforordning om forlængelse af godkendelsen af aktivstoffet glyphosat i Det Stående Udvalg for Phytofarmaceutiske Produkter i marts 2016 blev udsat;

Z. der henviser til, at det amerikanske Government Accountability Office (GAO) for nylig har vedtaget en henstilling til De Forenede Staters Food and Drug Administration om at vurdere risici og give oplysninger om restkoncentrationer af glyphosat i forbindelse med folkesundhed;

1. mener, at Kommissionens udkast til gennemførelsesforordning ikke sikrer et højt beskyttelsesniveau for både menneskers og dyrs sundhed og miljøet og undlader at anvende forsigtighedsprincippet og overskrider de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1107/2009;

2. opfordrer Kommissionen til at trække udkastet til gennemførelsesforordning tilbage og forelægge udvalget et nyt udkast;

3. opfordrer Kommissionen til ikke at forny godkendelsen af glyphosat og til at fastsætte en klar tidsramme for opstilling af en liste over hjælpestoffer, der ikke må bruges i plantebeskyttelsesmidler;

4. opfordrer Kommissionen til hurtigt at sikre en uafhængig gennemgang af klassificeringen af glyphosat baseret på alle tilgængelige videnskabelige beviser vedrørende glyphosats kræftfremkaldende virkninger samt mulige hormonforstyrrende egenskaber i henhold til de forventede videnskabelige horisontale kriterier for hormonforstyrrende stoffer;

5. opfordrer Kommissionen og EFSA til øjeblikkeligt at fremlægge alle de videnskabelige beviser, der har dannet grundlag for henholdsvis den positive klassificering af glyphosat og den foreslåede fornyede godkendelse, i betragtning af den meget tungtvejende offentlige interesse i udbredelsen;

6. opfordrer Kommissionen til at give sit Levnedsmiddel- og Veterinærkontor til opgave at teste og overvåge restkoncentrationer af glyphosat i fødevarer og drikkevarer, der er produceret i EU, samt i importerede produkter;

7. er af den opfattelse, at en passende opfølgning af denne beslutning og dermed forelæggelsen af et gennemgribende nyt udkast af Kommissionen vil være afgørende for

tilliden til og mellem Den Europæiske Unions institutioner;

8. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.